

Tiedote 13.6.2025

Julkaisuvapaa 13.6.2025 klo 10

Pohjois-Savon hiilineutraaliustavoite karkaamassa, ellei hiilinieluja vahvisteta

Pohjois-Savon maankäyttösektorin hiilitaseselvitys luo uutta tietoa metsien hiilinieluista ja maaperän päästöistä. Pohjois-Savon ELY-keskuksen tilaaman selvityksen mukaan maakunnan maankäyttösektorin hiilinielut ovat vähentyneet viime vuosina. Syynä muutokseen ovat erityisesti korkeat hakkuutasot. Maakunnan hiilineutraaliustavoitteen 2035 kannalta metsien hiilensidontakyky on avainroolissa.

Pohjois-Savossa tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2035 mennessä. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että alueen ilmastopäästöt, joita ei pystytä vähentämään, tulee sitoa kasvillisuuteen tai maaperään. Pohjois-Savon maankäyttösektorin* kokonaishiilitase oli vuonna 2023 negatiivinen (-526 kt CO₂e/v). Maankäyttösektorilta syntyvät päästöt olivat pienemmät kuin poistumat, eli hiiltä sitovat nielut. Aiempaan, vuonna 2020 tilattuun selvitykseen verrattuna hiilinielujen määrä on laskenut noin kolmanneksen vuodesta 2018, vaikka selvitykset eivät ole täysin vertailukelpoisia.

- Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamisen kannalta keskeistä on, että pystymme vähentämään edelleen ilmastopäästöjä ja samaan aikaan ylläpitämään ja vahvistamaan hiilinieluja. Jos onnistuisimme vähentämään päästöjä tavoitteiden mukaisesti, nykyinen hiilinielujen määrä riittäisi juuri ja juuri sitomaan alueelta syntyvät päästöt, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastualueen johtaja **Kimmo Haapanen** muistuttaa.

Pohjois-Savon kunnista noin kaksi kolmasosaa (63 %) tuotti maankäyttösektorilla hiilinielun, eli vuotuiset päästöt eivät ylittäneet vuotuisia poistumia. Kuntien hiilitaseisiin vaikuttaa paljon metsä- ja viljelysmaan sekä turvemaiden osuus pinta-alasta. Kunnissa, joiden alueella viljelysmaan ja turvemaan osuus on suuri, maankäyttösektori on tyypillisesti nettopäästö. Vastaavasti kunnissa, joiden pinta-alasta suurempi osa on metsämaata ja kivennäismaata, maankäyttösektori on tyypillisemmin nettonielu.

Metsämaa oli -970 kt CO₂e suuruinen hiilinielu vuonna 2023, puusto ja maaperä huomioiden. Viljelysmaat, ruohikkoalueet ja kosteikot muodostivat nettopäästön. Laskennassa oletettiin, että rakennettujen alueiden ja muun maan hiilivarastot ovat tasapainossa. Selvityksen perusteella metsämaan muodostama nettonielu riitti vuonna 2023 kattamaan muiden maankäyttöluokkien päästöt.

Pohjois-Savon suurimmat hiilivarastot pinta-alaa kohden sijaitsevat Ylä-Savossa, jossa turvemaiden osuus pinta-alasta on suurempi kuin eteläisemmässä osassa maakuntaa. Turvemaihin on sitoutunut paljon hiiltä.

- Selvityksemme tarjoaa uutta tietoa Pohjois-Savon maankäyttösektorin hiilinielujen ja -varastojen nykytilasta. Kansallisessa kasvihuonekaasuinventaariossa ja meidän selvityksessämme on noudatettu samoja periaatteita, vaikka laskentamenetelmät eivät ole täysin vertailukelpoisia. Laskentamme nojaa uusimman valtion metsien inventoinnin tuloksiin, kansallisiin hakkuutilastoihin sekä puuston ja maaperän kehityksen mallinnukseen, AFRY Management Consulting Oy:n projektipäällikkö **Nico Österberg** taustoittaa.

Metsämaat ja metsien käyttö ovat keskeisiä ilmastotavoitteiden saavuttamisessa ja ilmastomuutokseen sopeutumisessa

Vuoden 2023 hiilinielu kattaa n. 32 % Pohjois-Savon vuoden 2023 kokonaispäästöistä. Metsämaa on Pohjois-Savossa pinta-alaltaan ylivoimaisesti merkittävin maankäyttöluokka ja suurin hiilinielu.

- Metsämaiden rooli on erityisen tärkeä ilmastotavoitteiden saavuttamisen, ilmastomuutokseen sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Selvityksen perusteella Pohjois-Savon metsien ikärakenne ja kasvupaikat antavat hyvät mahdollisuudet hiilinielujen vahvistamiseen, muistuttaa Pohjois-Savon ELY-keskuksen projektipäällikkö ja ilmastoasiantuntija **Saara Karkulahti**.

Selvitys sisältää myös toimenpide-ehdotuksia metsien hiilinielujen vahvistamiseksi. Nopeasti vaikuttavia toimenpiteitä ovat hakkuumäärien vähentäminen ja kiertoaikojen osittainen pidentäminen. Pidemmällä tähtäimellä nieluja voidaan vahvistaa muun muassa hyvin laadituilla hakkuusuunnitelmilla, oikea-aikaisella taimikonhoidolla ja harvennushakkuilla sekä lisäämällä sekapuustoisuutta.

Maankäyttösektorin hiilitaseselvityksen laati AFRY Management Consulting Oy. Työ tilattiin Pohjois-Savon ELY-keskuksen koordinoimassa Hiilineutraali Pohjois-Savo – Vastuullisesti ja vaikuttavasti (HIPOVA) -hankkeessa. Hanketta rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastosta sekä Pohjois-Savon kehittämisrahastosta.

Selvitys on saatavilla 13.6. kello 10 osoitteesta hiilineutraalipohjoissavo.fi.

**Maankäyttösektorilla (LULUCF) tarkoitetaan maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden vaikutuksia kasvihuonekaasupäästöihin ja -nieluihin. Maankäyttösektorin kasvihuonekaasulaskenta sisältää metsämaan, viljelysmaan, kosteikkojen, ruohikkoalueiden, rakennettujen alueiden ja muun maan sekä puutuotteiden laskennan. Vesistöjen ja*

luonnontilaisten soiden katsotaan kuuluvan ihmistoiminnan vaikutusten ulkopuolelle ja ne eivät siten ole mukana laskennassa.

Lisätiedot

Saara Karkulahti

Projektipäällikkö, Pohjois-Savon ELY-keskus, Hiilineutraali Pohjois-Savo – vastuullisesti ja vaikuttavasti (HIPOVA) -hanke
saara.karkulahti(at)ely-keskus.fi
050 390 2765

Nico Österberg

Projektipäällikkö, AFRY Management Consulting Oy, nico.osterberg(at)afry.com, 050 337 2291

**HIILINEUTRAALI
POHJOIS-SAVO**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Pohjois-Savon liitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**